

Sitä lehteä en unohda koskaan

Piirroksel: eSkywald

Xirinius & Hewetson: Funeral Barge.

P. A. Manninen

Elokuva muuttui taiteeksi viimeistään siinä vaiheessa 1950-luvulla kun ranskalaiset kriitikot kehittivät auteur-teorian. Se tulkitsi viihde-elokuvien ohjaajien työn taiteen termein.

Sarjakuvan kohdalla vastaavanlainen ajattelu on ollut vallalla jo vuosikausia. Amerikkalaisten viihdesarjakuvien tekijät on jo korotettu korkeuksiin – ainakin eurooppalaisilla sarjakuvafestareilla.

Jotakin on kuitenkin puuttunut. Mistään ei ole löytynyt sarjakuvan Douglas Sirkii, kaupallista taiteilijaa, jota kehuvien kriitikoiden teksteistä ei oitis tiedä, onko ne kirjoitettu toisissaan vai pilailumielessä. Nyt sarjakuvasarik taitaa kuitenkin olla löytynyt: Kauhutarjakuvien käsikirjoittaja Alan

Hewetson, joka ehti sopivasti kuolla äskettäin. Pöytä on siis katettu vaikka millaisille postmodernille tulkinnoille, eikä uudelleenarvioinnin kohde pysty enää väittämään vastaan.

Hewetson kirjoitti ja toimitti Skywald-yhtiön mustavalkoisia kauhulehtiä 1970-luvun alussa. Näiden julkaisujen (Psycho, Nightmare ja Scream) kunnianpalautuksesta vastaa brittiläinen alakulttuurikustantaja Headpress. Firma julkaisi vuonna 1999 Stephen Sennittin kirjoittaman kauhutarjakuvien historiikin Ghatly Terror!, jossa Skywaldin tähteä kiilloitettiin varsinkin toisen, samaan aikaan kauhulehtiä julkaisseeseen Warren-yhtiön kustannuksella. Tämä oli yllätyksellinen näkökanta, sillä siihen asti Skywaldin lehtiä on pidetty Warrenin julkaisujen B-luokan kopiaina. Skywaldin var-

haisissa julkaisuissa esiintyi useitakin kuutamourakoivia Warrenin käsikirjoittajia ja taiteilijoita. Rahojen loputtua Skywald alkoi Warrenin tapaan käyttää espanjalaisia artisteja. Sennittin mielestä Skywaldin lehdissä oli "uniikki atmosfääri"...

Headpress ei lopettanut tuohon. Vuonna 2005 firmalla oli kunnia kustantaa Alan Hewetsonin viimeinen toimitustyö The Complete Illustrated History of the Skywald Horror-Mood. Sekä Hewetson että Skywaldin johtoporras, ynnä kaikki haastatellut freelancerit, tekevät opuksen sivulla oikein lupsakan vaikutelman. Mukana on myös runsaasti esimerkkejä kokonaisista sarjakuvista, mikä onkin mukavaa siinä mielessä, ettei Skywaldin materiaalia ole liiemmin ollut saatavilla uudelleenjulkaisuina. Alkuperäisiä lehtiäkin on ollut vaikea saada

käsiinsä. Myös Skywald-suomennokset Shokki-lehden loppupäähän numeroissa ja kahdessa Shokki-sarjakirjassa ovat kelpo keräilyhinnoissa.

Horror-Mood -kirjan esimerkkien perusteella varsinkin Hewetsonin käsikirjoittamat kauhusarjat eivät todellakaan edusta sellaista perinteistä kerrontaa, jota Warrenin lehdissä suosittiin. Hewetsonin tarinointi herättää lähinnä sellaisia ajatuksia kuin "mitä nyt helvettiä!?" ja "tässäkö tämä kaikki nyt oli?!" Shokissa julkaistu, kaikkia mahdollisia ja mahdottomia eksploraatioideoita tehosekoittava ja moniosainen "Uhrien taru" on Hewetsonin lyhyisiin kertomuksiin verrattuna ajatuksellisen selkeyden riemujuhlaa.

On tietysti mahdollista, että Skywaldin uniikki atmosfääri avautuu vain lehdistä itsestään. Herra Ruokosenmäki on avuliaasti tuonut minulle Tanskasta tuliaisena Nightmare-lehden numeron 10 joulukuulta 1972. Se sisältää Horror-Mood -kirjaankin valitun Hewetson-tarinan The Funeral Barge, jonka espanjalainen Xirinius tulkitisi omalla naivistisella piirrostyylillään. Tyylisopii tarinaan, jossa kohtaaminen liittyy toiseen jopa turvallista unenomaista loogiikkaa pilkkaavalla tavalla. Katsokaapas, Scotland Yardin etsivä naamioituu ruumiiksi selvitäkseen, minne viime aikoina havaitut,

Funeral Barge.

mustat ja löyhkääviä ruumiita pursuavat jokilaivat kulkevat. Noh, ne menevät tietysti kauhujen linnahan, jossa ruumiit puretaan kauhakuormaajalla vampyyrien syötäväksi. Päähenkilö ryhtyy hakkaamaan inhaa vampyyrinlihaa, mutta väsähtää lopulta hirviökasan alle... päätyäkseen tietenkin mustaa jokilaivaa luotsaavaksi zombieksi.

Hewetsonin ja hänen luottopöytäjänsä Bablo Marcosin kyhäämä A Macabre Fact of Life: Demonic Possession heittää eteen, sanokaamme, hieman hämmäntäviä tosiasioita demoneista ja riivauksista. Jutun juuna on kyllä se, että demonisuus löytyy ihmisen

omasta sisimmästä, ei sen syvemältä. Ajatus on yllättävän selväjärkinen, mutta Marcosin ylhysteellinen piirrostyö jyrää kaiken tolkkullisuuden alle.

Myös Hewetsonin ja Marcosin tuotantoa oleva Princess of Earth hylkää kaikenlaisen järjellisuuden jo ensimmäisissä ruuduissa, joissa jättimäinen tietokone munii munia vuoren uumenissa. Useimmat munat tuhoutuvat, mutta yhdestä kuoriutuu säälittävä räpälehirviö, joka näyttäisi saman tien hukkuvan mutaiseen suohon. Mutta eipäs, hirviö vain kasvaakin suonsilmäkkeessä ja kuulee (kaukaa?) yökerhossa

esiintyvän Lisan laulun. Karvainen hirviö rysäyttää yökerhon seinän läpi ja kaappaa tytön mukaansa. Lisa oli unohtanut olevansa kotoisin Marsista. Hänen on nyt pidettävä huolta muinavasta masiinasta ja haudottava munista hirviöarmeija, jolla valloitetaan koko maapallo. Hirviö todella rysäyttää tytön munavuoren päälle. Uniikkia atmosfääriä? Sikäli, että ainakaan minä en ole nähnyt mitään läheskään vastaavaa ikinä. Vaikea sanoa, onko se hyvä vai huono asia.

Numeron normaaleimasta tarinasta vastaa myös Warrenille runsaasti käsikirjoituksia tehnyt Doug Moench. Villanovan piirtä-

mässä sarjakuvassa The Proverbial Killer Woody Allenin näköinen aiskannattaja-aviomies paljastuu... ihmisudeksi! Laveerattuine harmaine pintoineen sarjassa on aivan selkeä Warren-tunnelma.

Lehdestä löytyi vielä eräs tietty uniikki atmosfääriä luonut seikka. Toimittaja Hewetsonin olisi ilmeisesti pitänyt hoitaa myös oikoluku, mutta ainakaan tässä numerossa kukaan ei ole sitä tehnyt. Niinpä sanasta "liaison" tulee "laison" ja "silhouetted" esiintyy muodossa "silloetted"...

Demonic Possession.

Eihän hirviökään voi tätä laulua vastustaa, Princess of Earth.